

Témata přednášek na podzim 2021

Společné přednášky JN i BŠ s diskusí přednášejících i posluchačů

1. Co je pravda?

Výroky významných osobností, různé teorie pravdy, nakolik je pravda relativní a subjektivní? Vliv přírodních věd a matematiky na pojetí pravdy.

2. Svoboda jako filosofický problém

Svobodná vůle jako protiklad determinismu a naturalismu, historický vývoj problému, Schopenhauer o svobodné vůli, současné přístupy (Hřibek, Chalmers, Ellis), argument Jana Lukaszewicze ve prospěch svobodné vůle.

3. Vnější (politická) svoboda

Názory myslitelů (Spinoza, Kollár, Einstein, Popper). Svoboda kontra odpovědnost, politická korektnost. Svoboda jako právo (Hegel). Svoboda pozitivní a negativní (Isaiah Berlin). Svobodný trh. Liberalismus, neoliberalismus a současnost.

4. Pravda a informace

Jak se dostat k pravdě přes hory balastu? Je potřebná společenská regulace, censura? (Předpokládána spolupráce s dr. Michalem Černým FF MU)

5. Věda a víra

Protiklad nebo vzájemné doplnění? Jak pracuje věda. Povaha a paradox víry u novozákonního apoštola sv. Pavla.

6. Nekonečno v matematice a jinde

Paradoxy nekonečna Bernarda Bolzana. Nekonečno u Georga Cantora. Přirozené nekonečno v alternativní teorii množin Petra Vopěnky.

Samostatné přednášky

7. Prof. Jiří Vácha (pozdvaný host) Evoluce jako filosofický problém

Historie evolučních teorií, Váchova kniha Meze darwinismu

8. K- Gödel jako fyzik (JN)

Příspěvek KG k obecné teorii relativity, možnost cestování v čase

9. K. Gödel a paradoxy (BŠ)

Jakou roli hraje paradox v Godelově větě o neúplnosti? Jaký měl názor na paradoxy a jejich roli ve vědě Kurt Godel?

10. Vznikl kapitalismus nutně nebo je jeho vznik vázán na určité místo a dobu? (BŠ)

Názory na původ kapitalismu E. Woodové v knize „Původ kapitalismu“ a co v její analýze postrádáme.

11. Rusko – hrozba nebo potenciální spojenec? (JN)

Seznámení s knihou Anatolije Rybakova: Roman - vospominanije, líčící autorův život na pozadí ruských dějin 20. století

12. Má nám poezie ještě co říci? (JN)

Výběr oblíbených básní přednášejícího, zamyšlení nad smyslem poezie.